

РЕШЕНИЕ

№ 3519

гр. София, 03.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав,
в публично заседание на 20.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Младен Семов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **9346** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на Г. С.,[ЕГН], чрез адв. Т. с посочен съдебен адрес: [населено място],[жк][жилищен адрес] вх.“Б“,ап.11,тел.: [ЕГН] срещу Решение № 2153-21-172 от 08.08.2024г. на директора на ТП на Нои С.-град с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № [ЕГН]/10.06.2024г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване с което му е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, в частта с която е определен коефициент 0.9933 вместо правилният 1.128г. и е определена сума в размер на 28.08лв. по пар.7 от ЗБДОС за 2022г.

Твърди се, че съгласно чл.28 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж правото и размерът на пенсията се определят спрямо новата дата на инвалидизиране само при постъпило заявление на лицето,ако това е по-благоприятно за него. Със заявление от 01.04.2024г. жалбоподателят е поискал да бъде взета предвид нова дата на инвалидизиране – 19.09.2022г. като с процесното разпореждане е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване по чл.74 ал.1 КСО от тази дата при зачетен осигурителен стаж – 15г. и 17дни.Определен е обаче неправилен коефициент 0,9933,който е по-неизгоден,наместо правилният 1,128,който трябва да се приложи съобразно пар.77з ал.1 т.2 от ПЗР на КСО. Твърди се,че предходно определеният коефициент е 1.128, новоопределеният е по-неблагоприятен, респ. на основание пар.7з ал.1 т.2 ПЗР на КСО следва да се увеличи личната пенсия с процент,който е равен на

по-високия от процента на нарастване на осигурителния доход или процента на нарастване на индекса на потребителските цени през предходната календарна година- за 2017г. 6% за 2016г., за 2018- с 6,70% за 2018г., за 2019г. с -8,30% за 2018г., за 2020г. – с 10,90% за 2019г., за 2021г. – с 8,40% за 2020г., за 2022г. – с 9,30% за 2021г., за 2023г. – с 12% за 2022г. и за 2024г. – с 11% за 2023г.

Успоредно с това изразява несъгласие, че личната пенсия е изчислена с коефициент без намаляване, предвид промяната на избор за осигуряване от допълнително задължително пенсионно осигуряване в универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, която е информация е налична в НОИ но не е взета предвид. Осигурителния доход от който се изчислява индивидуалния коефициент на лице родено след 31.12.2959 не се намалява, когато към датата на постановяване за отпускане на лична пенсия лицето е с променено осигуряване.

Иска се допускане на съдебна експертиза която да изчисли личната инвалидна пенсия на жалбоподателя със средния осигурителен доход за страната да периода от септември 2021г. до август 2022г. в размер на 1238,96 считано от 01.03.2022г. предвид факта, че предходното ТЕЛК решение е изтекло на 01.03.2022г. и индивидуален коефициент 1.128 с който е била изчислена пенсията му поради общо заболяване до 19.09.2022г.

Ответната страна - директора на ТП на НОИ – С. – град изразява становище за неоснователност на жалбата с аргументи аналогични с тези, инкорпорирани в постановеният от него акт.

С оглед проверка по чл. 158 от АПК, съдът счита, че процесната жалба е редовна, като подадена в съответствие с изискванията за форма съдържание и приложения. В съответствие с изискването на чл.159 от АПК, съдът намира същата за допустима, като подадена от активно легитимирано лице, в срока и срещу подлежащ на обжалване акт по чл.118 ал.1 от КСО и при липса на отрицателни процесуални и като такава подлежи на разглеждане по същество.

По съществото на спора, с оглед твърденията на страните и предмета на служебна проверка съдът установи и приема:

Със заявление от 21.04.2026г. жалбоподателят е направил искане за отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване по чл.72 и чл.74 ал.1 т.2 КСО с приложено експертно решение на ТЕЛК от 21.03.2016г. с определена 50% ТНР и срок на инвалидност до 01.03.2019г. Такава пенсия е отпускана с разпореждане от 25.04.2016г., считано от 01.03.2016г. и зачетен осигурителен стаж до датата на инвалидизиране 6г., 2 месеца и 4 дни и след тази дата – 2г., 4м и 17 дни. определен е индивидуален коефициент 0,919 изчислен от brutното трудово възнаграждение за периода 17.07.2006г.-29.02.2016г. при средномесечен осигурителен доход в страната за 03.2015г.-02.2016г.-733.59лв.

Със заявление от 01.04.2024г. Г. С. поискал да бъде взета предвид нова дата на инвалидизиране по експертно решение на НЕЛК от 14.03.2024г., като с разпореждане от 10.06.2024г. е отпусната лична пенсия по чл.74 ал.1 КСО считано от 19.09.2022г. при зачетен осигурителен стаж до датата на инвалидизиране 15г. и 17 дни с определен коефициент по чл.28 ал.1 от НПОС – 0,9933, определен по правилата на неговото намаление, изчислен от brutно трудово възнаграждение за периода 17.07.2006г.-18.09.2022г.-154331,33 и от средномесечен осигурителен доход за страната за 09.2021г.-08.2022г.-1238,96лв.

Във връзка с депозирана жалба от Г. С. срещу така постановеното Разпореждане №

[ЕГН]/10.06.2024г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване и с Решение № 2153-21-172 от 08.08.2024г. на директора на ТП на Нои С.-град е посочено, че съгласно чл.77 КСО индивидуалният коефициент за пенсии отпуснати с начална дата след декември 2018г. се изчислява по реда на чл.70 ал.8, ал.9, ал.10 т.2 и т.3, ал.11 и ал.19 КСО. Т.е. от осигурителния доход на лицето за периодите след 31.12.1999 до датата на отпускане на пенсията, но за период не по-малък от 36 месеца, като за недостигащият период се взема предвид и последният му осигурителен доход преди януари 2000г. по ред определен с наредбата по чл.106. Когато няма осигурителен доход преди 01.01.2000г. или той е по-малък от необходимия за допълване до 36 лв. Индивидуалният коефициент се изчислява от наличния независимо от продължителността на периода за който се отнася. Ако няма осигурителен доход след 31.12.1999г. индивидуалният коефициент се изчислява от последния осигурителен доход за 36м. до тази дата или от наличния, когато той е за по-малък период. Успоредно с това индивидуалният коефициент не може да надхвърля средноаритметичната стойност на месечните съотношения между максималния размер на осигурителния доход определен със закона за бюджета на ДОО за съответната година и средния месечен осигурителен доход за страната – за месеците след 31.12.1999г., участващи при определяне индивидуалния коефициент.

Успоредно с това при изчисление индивидуалния коефициент осигурителния доход за всеки месец в който лицето се е осигурявало в универсален пенсионен фонд се намалява с дохода, определен въз основа съотношението за съответния месец между размера на вноската за фонд „Пенсии“ за трета категория труд за лицата родени преди 01.01.1960г., като в размера на вноската за фонд „Пенсии“ се взема предвид и трансферът от държавния бюджет в размер 12 на сто върху сбора от осигурителните доходи на всички осигурени лица за периода 2009г-2015г. включително. Осигурителният доход обаче не се намалява когато към датата на постановяване разпореждането за отпускане на пенсията лицето е с променено осигуряване по чл.4б. А когато към тази дата е възобновено осигуряването в универсален пенсионен фонд по реда на чл.124а осигурителния доход не се намалява за месеците пред които лицето не е било осигурено в универсален фонд и натрупаните средства са били прехвърлени в Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система. Осигурителния доход не се намалява след прехвърлянето на средствата по чл.1259 ал.15 във фонд „Пенсии“, съответно – фонд „Пенсии на лицата“ по чл.69 КСО.

Прието е, че пенсията на жалбоподателят не подлежи на преизчисляване по пар.7з от КСО тъй като началната дата на пенсията му е 19.09.2022г., като с процесното разпореждане пенсията му е осъвременена съгласно чл.100 КСО считано от 01.07.2023г. и 01.07.2024г. а в съобразно тази норма пенсията му не подлежи на осъвременяване за 2016г., 2017г., 2018г., 2019г., 2020г., 2021г. и 2022г.

На тази база съдът съобрази и приема:

Видно от данните по делото/л.179/ - с разпореждане № [ЕГН] от 10.10.2022г. и във връзка със заявление от 19.04.2019г. е преизчислена отпуснатата пенсия за инвалидност на Г. С., като считано от 01.10.2022г. е определен индивидуален коефициент – 1.126. Успоредно с това и поради обжалване представеното решение на НЕЛ основание за преизчисление, с разпореждане № [ЕГН] от 31.10.2022г. е постановено, че до влизане в сила решението на НЕЛК, съответно – на съда по обжалването пенсия за инвалидност се отпуска в размер на социалната пенсия за

старост, поради което и инвалидната пенсия е спряна, а на лицето ще се превежда пенсия в размер на социалната пенсия за старост

С разпореждане № [ЕГН]/79/ от 16.10.2023г. е определена лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване за 100% ТНР от 02.03.2022г. до 01.09.2025г., като за времето от 17.07.2006-30.04.2022г. е определен индивидуален коефициент/ИК/ 1.128, а от 01.10.2022г. и на основание пар.7з от ПЗР на КСО е преизчислен размера на пенсията, като отново е приложен ИК-1.128, като пенсията му е преизчислена по пар.7д от ПЗР КСО с по-висока тежест на осигурителния стаж, който е с по-висок процент в сравнение с процентите за 2017 и 2018г. Същото е обжалвано и потвърдено с Решение на директора на ТП на НОИ № 2153-21-223 от 29.11.2023г. Размера на пенсията е определен на 544,94лв. от 01.05.2022г., размер на 688,83лв. от 01.05.2023г. и в размер на 771,49лв. от 01.07.2023г.

Със заявление подадено чрез системата за сигурно електронно връчване от 31.03.2024г. жалбоподателят представя експертно решение № 90538 от 14.03.2024г. на НЕЛК с което е определена нова дата на инвалидизиране-19.09.2022г. Посочен е 100% ТНР и иска да му бъде преизчислена личната пенсия поради общо заболяване с нов среден осигурителен доход считано от 01.03.2022г. и да му се изплати разликата от получената до полагащата се лична пенсия с нов среден осигурителен доход от 01.03.2022г. до 30.04.2022г.

Като следствие и с процесното разпорежда от 10.06.2024г. е определен коефициент съгласно чл.70 ал.8-9, ал.10 т.2 и 3, ал.11 и ал.19 – 0,9933. Същият е изчислен с намаления с дохода, определен въз основа съотношение на съответния месец между размера на осигурителната вноска в универсалния пенсионен фонд и размера на вноската за фонд „Пенсии“ съобразно чл.70 ал.10 т.2 за размера на вноската за фонд „Пенсии“ е определена съобразно чл.10 ал.10 т.3 КСО. Определен е размер на пенсията от 01.10.2022г. вместо 686,40 – 781,54лв., от 01.05.2023г. вместо 688,83 – 781,54лв., от 01.07.2023г. вместо 771,49 – на 875,32лв. и от 01.07.2024г. вместо 856,35лв. – на 971,61лв.

В този смисъл процесното изменение не е в нарушение на чл.28 от НПОС, както твърди жалбоподателят защото с него определената сума е по-висока от тази, определена с предходно постановеното разпореждане. Нормативно използваният термин „по-благоприятно“ в текста на визирната разпоредба е насочен към преценка крайният размер на отпуснатата пенсия, а ако пенсията е все пак в по-висок размер от предходно отпуснатата, но някой от компонентите и е с по-ниска стойност сравнено с предходното изчисление, то това е въпрос за правилността на изчисление на посоченият компонент.

Тъй като в жалбата на г-н С. се съдържат и такива оплаквания следва да се посочи:

Безспорно в предходно постановеното разпореждане индивидуалният коефициент на лицето е определен на 1.128, като същият е изчислен към старата, предходна дата на инвалидизиране и с друг период на осигурителен доход. С настоящото разпореждане коефициентът е определен на 0,993. Безспорно осигурителният стаж до определената датата на инвалидизиране по силата на решението на НЕЛК е 15г. и 17дни.

Ред и начина за изчисление на пенсията за инвалидност поради общо заболяване се определя съобразно чл.75 КСО, като във връзка с определяне индивидуалния коефициент нормата на чл.77 КСО препраща към реда на чл. 70, ал. 8, 9, ал. 10, т. 2 и 3, ал. 11 и 19, предвид факта, че пенсията е отпусната с начална дата след 31 декември 2018 г.

В тази връзка и с определение по протокол от проведено на 25.11.2024г. открито съдебно заседание по делото,съдът е назначил съдебно-счетоводна експертиза,като е указал на вещото лице:

След запознаване с осигурителното досие на жалбоподателя Г. М. С. И предвид началната дата на отпускане на пенсията съгласно процесното разпореждане, предвид нормата на чл. 70, ал. 8, ал. 9, ал. 10, т. 2 и т. 3, ал. 11 и ал. 19 КСО И като се вземе предвид осигурителния доход и стаж на лицето и при отчитане вноските И периода на осигуряване в универсален пенсионен фонд и фонд „Пенсии“, както И трансфера от държавния бюджет, в това число И наличие на променено осигуряване И като се изчисли броя на месеците с осигуряване в универсален пенсионен фонд спрямо общия брой месеци с осигуряване в ДОО по ред и начин определени в Наредбата по чл.106, вещото лице да посочи:

1.Осигурителния стаж на лицето към дата на отпускане на пенсията при спазване правилото на чл. 70, ал. 8 и ал. 9 КСО.

2.Периодите, в които лицето се е осигурявало в пенсионен фонд и универсален фонд „Пенсии“, съответно фонд „Пенсии“ за лицата по чл. 69 КСО, респективно налице ли е и от кога възобновено осигуряване като предпоставка да не бъде намаляван осигурителния доход, от който се изчислява индивидуалния коефициент на лицето съобразно чл. 70, ал. 11 КСО?

3. Да се изчисли индивидуалния коефициент на лицето съобразно установените дотук резултати и при спазване реда на изчисления съобразно чл. 70, ал. 19 КСО и Наредбата по чл. 106.

4.Какъв е размерът на индивидуалния коефициент съобразно чл. 77 вр чл. 70, ал. 8, ал. 9, ал. 10, т. 2 и т. 3, ал. 11 и ал. 19 КСО?

5.Какъв е размерът на пенсията, изчислен съобразно чл.79, ал. 1 КСО предвид факта, че лицето е с трайна неработоспособност над 90 на 100?

Заклучението на вещото лице съдът кредитира като изготвено от експерт с необходимата квалификация, включен в списъка на вещи лица,при използване на подходящ аналитичен метод и в съответствие с предмета на задачата.

Във връзка с възраженията на жалбоподателя,съдът изрично, с определение по протокол от проведено на 20.01.2024г. открито съдебно заседание по делото е посочил,че експертиза е изготвена в съответствие с поставените задачи, при използване на надлежни методи за анализ и изчисления, от вещо лице с необходимата експертиза, включено в списъка на вещите лица и за което понастоящем няма никакви данни за пристрастност при изготвяне на заключението. Самата експертиза отговаря на самостоятелен въпрос, формулиран от съда, чиито отговор, предполага работа въз основа на данните по делото, респ. е напълно логично вещото лице да възпроизведе част от тях, но този отговор е самостоятелен, отделен и, разбира се, във връзка с основния предмет и данни по делото. Това е и същността на експертизата. Колкото до това налице ли е творчески елемент,то в хипотеза като настоящата съдът счита,че самите изчисления са израз на творческата дейност,експертизата е със счетоводен характер и там се проявява именно личният и творчески елемент,въз основа на експертната компетентност на вещото лице.

Ако страната счита, че заключението и/или изчисленията са неверни, непълни или неточни, в т.ч.,че е налице допълнителен, подлежащ на установяване въпрос или обстоятелства, жалбоподателят би могъл да поиска допускане в едната хипотеза допълнителна, а другата - тройна експертиза.

Тройна експертиза не е поискана, нито допълнителна такава. Респ. заключението е прието, а въз основа на изложеното съдът счита, че същото следва да бъде кредитирано.

Видно от представеното заключение:

Осигурителният стаж на лицето към датата на отпускане на пенсията при спазване правилото на чл.70 ал.8 и ал.9 от КСО и при отчитане експертно решение на НЕЛК № 90538/14.03.24г. е 15г. и 17дни.

За периода от 17.07.2006г.-19.08.22г. средствата от УПФ са в частен фонд и са прехвърлени към НОИ на 05.08.2024г., респ. за този период и месеците в които е бил осигуряван жалбоподателя по трудов договор следва да се извърши намаление на осигурителния доход при изчисляване индивидуалния коефициент.

На тази база и съгласно изчисленията определеният индивидуален коефициент е 0,9933.

Размерът на пенсията на ОСВ към 19.09.2022г. е 781,54лв. При спазване т.нар. швейцарско правило за 2023г. пенсията му би следвало да бъде 875,32лв. и за 2024 – 971,16лв.

Жалбоподателят безспорно е бил преосвидетелстван с решение на НЕЛК от 14.03.24г. с определени 100% ТНР, поради влошено състояние, което не позволява да работи при същите условия на труд.

Съгласно чл.71 от Наредбата за медицинската експертиза - нова дата на инвалидизиране се определя на работещите лица с трайно намалена работоспособност/степен на увреждане, на които при следващото преосвидетелстване е определен по-висок процент трайно намалена работоспособност поради влошаване на здравословното им състояние, което не им позволява да продължат да работят при същите условия на труд, към които са се приспособили;

Жалбоподателят отговаря на посоченото условие.

Така и съгласно чл. 28 ал.1 от НПОС В случаите по чл. 71, т. 1 от Наредбата за медицинската експертиза, приета с Постановление № 120 на Министерския съвет от 2017 г. правото и размерът на пенсията се определят спрямо новата дата на инвалидизиране само при постъпило заявление от лицето, ако това е по-благоприятно за него.

За да приеме за неоснователна претенцията на жалбоподателя, че индивидуалният му коефициент следва да бъде 1.128, ответника е посочил, че този коефициент е изчислен при предходна дата на инвалидизиране – м.09.2013г. и за друг период с осигурителен доход – 17.07.2006-29.02.2016г., като съгласно пар.7з ПРЗ КСО пенсиите отпуснати с начална дата 01.12.2021г. се преизчисляват от 01.10.2022г. при прилагане чл.70, чл.75 и чл.79 КСО. Видно от цитираната норма пенсията на жалбоподателя не подлежи на преизчисляване по пар.7з КСО, тъй като началната дата на пенсията му е 19.09.2022г.

Съгласно чл.73 КСО правото на пенсия за инвалидност се поражда от датата на инвалидизирането.

В този смисъл и макар да е налице разминаване само от 11дни, то ответника правилно е приел, че преизчислението от 01.10.2022г. е неприложимо спрямо пенсията отпусната от 19.09.2022г.

Безспорно коефициентът заложен при преизчислението е по-неблагоприятен от този, включен при определяне размера на пенсията за предходен период. Нормата на чл.28 НПОС обаче въвежда изискване за прилагане на по-благоприятен размер на пенсията за лицето, което позволява отделни компонентни да са с по-ниска стойност, стига

крайният резултат да се изразява в по-висока обща стойност на пенсията. Видно от данните по делото – това обстоятелство е налице.

В заключение, правилно е приложена и разпоредбата на чл.100 от КСО. Посочената разпоредба предвижда осъвременяване на пенсиите отпуснати до 31 декември на предходната година, като осъвременяването е ежегодно и от 01 юли. Това осъвременяване не следва да обхваща всички отпуснани някога пенсии на правоимащите лица, а засяга конкретно отпуснатата пенсия. Същата е отпусната въз основа на новите правопораждащи и влияещи върху размера и обстоятелства – решение на НЕЛК, респ. предходно определяните социални плащания са ирелевантни. Правилно, също така са отчетени периодите на осигуряване в универсален пенсионен фонд и съотношението между месечният размер на осигурителната вноска в такъв фонд и фонд „Пенсии“ на ДОО, както и категорията труд зачетена на жалбоподателя. В тази връзка и изчисленията на вещото лице потвърждават констатациите на ответника.

Във връзка с възражението, че на жалбоподателят не е дадена сума в размер на 28.08.лв. по пар.7 от ЗБДОО за 2022г. следва да се посочи, че тази добавка е била включена и изплащана към спряната от 19.09.2022г. пенсия, като считано от тази дата и на основание пар.7ж ал.128 ПЗР на КСО е включена добавка от 60лв.

Извън това – и оспорваното разпореждане и потвърждаващото го решение са постановени от компетентен орган, при спазване изискванията за форма и съдържание, с изложени фактически и правни съображения обосновавали крайният резултат от производството и при липса на процесуални нарушения.

С оглед гореизложеното и на основание чл. 172 ал.2 предл. последно от АПК, Административен съд София-град, 74 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Г. С., [ЕГН], срещу Решение № 2153-21-172 от 08.08.2024г. на директора на ТП на НОИ С.-град.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия: